

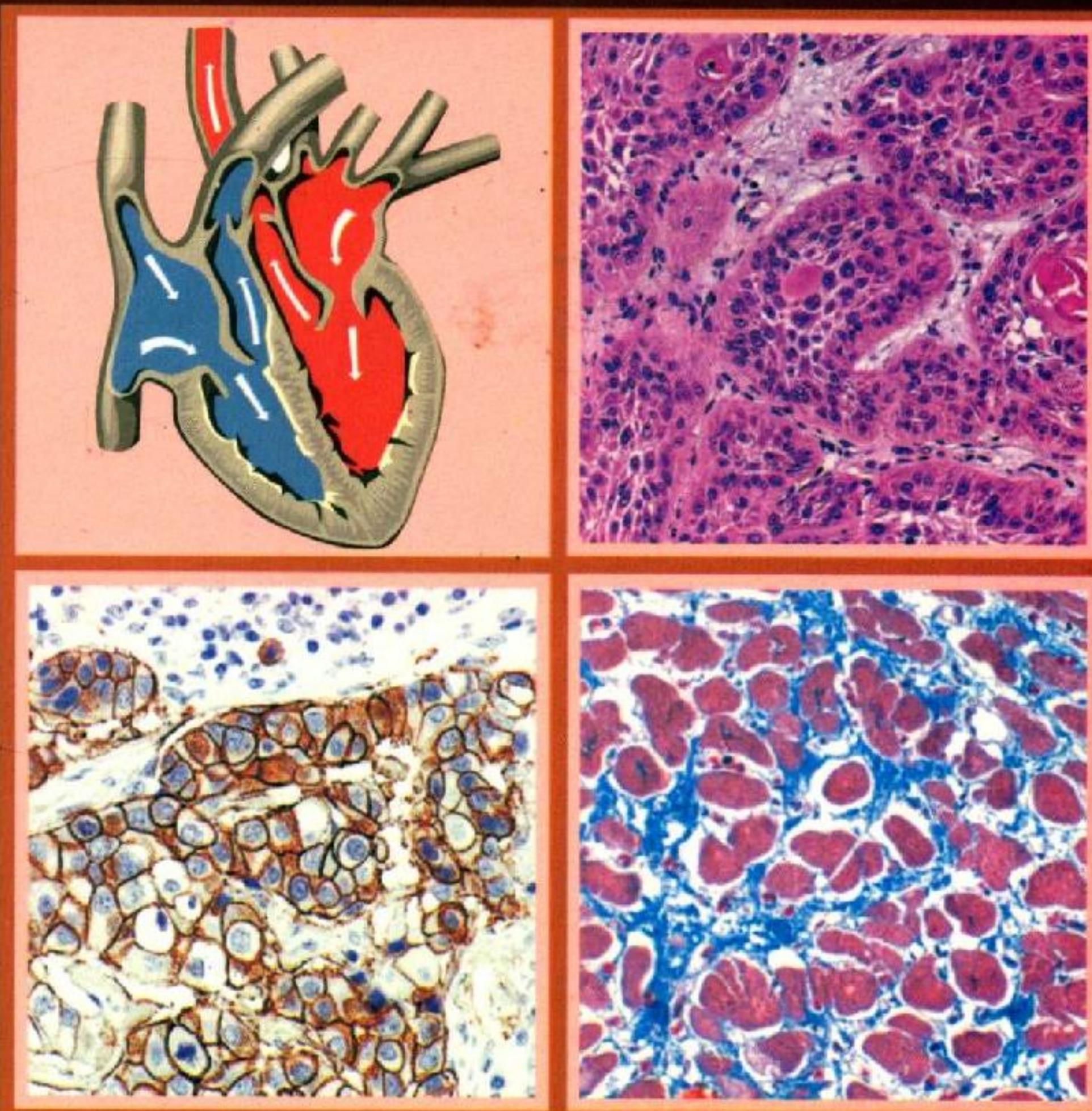
GT.0000026216

BỘ Y TẾ

GIẢI PHẪU BỆNH HỌC

(DÙNG CHO ĐÀO TẠO BÁC SĨ ĐA KHOA)

CHỦ BIÊN : PGS. BSCK II TRẦN PHƯƠNG HẠNH
GS. TS. BSCK II NGUYỄN SÀO TRUNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

BỘ Y TẾ

GIẢI PHẪU BỆNH HỌC

(DÙNG CHO ĐÀO TẠO BÁC SĨ ĐA KHOA)

MÃ SỐ: Đ01Y09

(Tái bản lần thứ ba)

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

Chỉ đạo biên soạn:

VỤ KHOA HỌC VÀ ĐÀO TẠO – BỘ Y TẾ

Chủ biên:

PGS. BSCK II TRẦN PHƯƠNG HẠNH

GS.TS. BSCK II NGUYỄN SÀO TRUNG

Những người biên soạn:

TS. ÂU NGUYỆT DIỆU

ThS. ĐOÀN THỊ PHƯƠNG THẢO

ThS. HÚA CHÍ MINH

PGS.TS.BSCK II. HÚA THỊ NGỌC HÀ

PGS.TS.BSCK II. LÊ CHÍ DŨNG

ThS. LÊ MINH HUY

ThS. NGÔ QUỐC ĐẠT

PGS. TS. NGUYỄN VĂN THẮNG

ThS.BSCK I. TRẦN MẬU KIM

BSCK II. TRẦN THỊ VÂN ANH

Tham gia tổ chức bản thảo:

ThS. PHÍ VĂN THÂM

TS. NGUYỄN MẠNH PHA

LỜI GIỚI THIỆU

Thực hiện một số điều của Luật Giáo dục, Bộ Giáo dục & Đào tạo và Bộ Y tế đã ban hành chương trình khung đào tạo bác sĩ đa khoa. Bộ Y tế tổ chức biên soạn tài liệu dạy – học các môn cơ sở và chuyên môn theo chương trình trên nhằm từng bước xây dựng bộ sách đạt chuẩn chuyên môn trong công tác đào tạo nhân lực y tế.

Sách **GIẢI PHẪU BỆNH HỌC** được biên soạn dựa vào chương trình giáo dục của Đại học Y–Dược TP. Hồ Chí Minh trên cơ sở chương trình khung đã được phê duyệt. Sách được các giáo sư, tiến sĩ, các nhà giáo có kinh nghiệm của Bộ môn Giải phẫu bệnh biên soạn theo phương châm: kiến thức cơ bản, hệ thống; nội dung chính xác, khoa học; cập nhật các tiến bộ khoa học, kỹ thuật hiện đại và thực tiễn Việt Nam.

Sách **GIẢI PHẪU BỆNH HỌC** đã được Hội đồng chuyên môn thẩm định sách và tài liệu dạy – học chuyên ngành bác sĩ đa khoa của Bộ Y tế thẩm định năm 2008. Bộ Y tế quyết định ban hành là tài liệu dạy – học đạt chuẩn chuyên môn của ngành trong giai đoạn hiện nay. Trong thời gian từ 3 đến 5 năm, sách phải được chỉnh lý, bổ sung và cập nhật.

Bộ Y tế chân thành cảm ơn các tác giả và Hội đồng chuyên môn thẩm định đã giúp hoàn thành cuốn sách; cảm ơn GS.TS. Nguyễn Vượng, PGS.TS. Nguyễn Thế Dân đã đọc và phản biện để cuốn sách sớm hoàn thành, kịp thời phục vụ cho công tác đào tạo nhân lực y tế.

Lần đầu xuất bản, chúng tôi mong nhận được ý kiến đóng góp của đồng nghiệp, các bạn sinh viên và các độc giả để lần xuất bản sau sách được hoàn thiện hơn.

VỤ KHOA HỌC VÀ ĐÀO TẠO – BỘ Y TẾ

LỜI NÓI ĐẦU

Một thuộc tính đặc thù của giáo dục đại học là chuyển đổi (sớm và tốt) công việc ĐÀO TẠO (của thầy) trở thành TỰ ĐÀO TẠO (của trò), đồng thời thực hiện việc LUỢNG GIÁ (của thầy) trở thành TỰ LUỢNG GIÁ (của trò) nhằm đảm bảo cho việc DẠY và HỌC luôn được định hướng đúng và sát hợp với các MỤC TIÊU GIÁO DỤC (về kiến thức, kỹ năng và thái độ) đã đặt ra.

Công việc trên chỉ được thực hiện đầy đủ khi người sinh viên có một cuốn SÁCH TỰ HỌC. Nhằm đáp ứng nhu cầu này, nhằm đảm bảo cho việc dạy và học luôn được định hướng đúng và sát hợp với mục tiêu giáo dục của Đại học Y-Dược TP Hồ Chí Minh, chúng tôi đã biên soạn cuốn GIẢI PHẪU BỆNH HỌC này.

Để giúp sinh viên, sau khi nghe giảng, có thể tự học và tự lượng giá, mỗi bài học đều có mục tiêu cụ thể, có các câu hỏi chọn trả lời, và đáp án cuối sách có liên quan với câu hỏi. Ngoài ra, ở cuối sách còn có "Bảng tra cứu từ" nhằm giúp sinh viên có thể dễ dàng tìm thấy những trang sách có ghi các vấn đề muốn hiểu rõ thêm.

Chúng tôi hy vọng rằng cuốn sách này sẽ góp phần giúp các bạn sinh viên dễ dàng tự học, tự đào tạo để có thêm nhiều kiến thức về bệnh học.

Chúng tôi chân thành cảm ơn các thầy cô, các đồng nghiệp, các bạn sinh viên đã đóng góp nhiều ý kiến rất quý cho cuốn sách.

Cuốn sách chắc chắn cũng không tránh khỏi những thiếu sót. Rất mong nhận được những ý kiến góp ý của đồng nghiệp và độc giả để giúp cuốn sách hoàn chỉnh hơn trong lần xuất bản sau.

Trân trọng cảm ơn.

CÁC TÁC GIẢ

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

1. Có 25 bài: mỗi bài đều có kèm:

- Mục tiêu bài học
- Nội dung chính
- 10 – 20 câu hỏi để học viên tự lượng giá.

2. Có 4 dạng câu hỏi – trả lời

2.1. Câu hỏi chọn trả lời đúng hoặc sai: học viên chọn câu trả lời đúng hoặc sai cho mỗi câu hỏi.

2.2. Câu hỏi chọn 1 câu trả lời đúng: mỗi câu hỏi có 5 câu trả lời khác nhau. Học viên chỉ được chọn 1 câu trả lời đúng nhất.

2.3. Câu hỏi – trả lời tương ứng chéo:

- Các câu hỏi được đặt trong phần I.
- Các câu trả lời được đặt trong phần II
- Với mỗi câu hỏi ở phần I, học viên chỉ được chọn 1 câu trả lời tương ứng trong phần II.
- Cần lưu ý là mỗi câu trả lời trong phần II có thể chỉ được dùng 1 lần, hoặc nhiều lần, hoặc không sử dụng.

2.4. Câu hỏi chọn trả lời nhân quả:

Mỗi câu gồm 2 phần: phần (1) và phần (2) nối với nhau bằng từ BỞI VÌ, mỗi phần là một câu có nghĩa.

Học viên sẽ lựa chọn 1 câu trả lời theo hướng dẫn sau:

- A. Nếu (1) đúng, (2) đúng. Hai phần có liên hệ nhân quả.
- B. Nếu (1) đúng, (2) đúng. Hai phần không có liên hệ nhân quả.
- C. Nếu (1) đúng, (2) sai.
- D. Nếu (1) sai, (2) đúng.
- E. Nếu (1) sai, (2) sai.

3. Đáp án

Của tất cả các câu hỏi được in ở phần cuối sách.

4. Bảng tra cứu từ

Nhằm giúp sinh viên có thể dễ dàng tìm thấy những trang sách có ghi các vấn đề muốn hiểu rõ thêm. Thí dụ: hoại tử, trang...

5. Kết quả học tập

Học viên cần tự lượng giá kết quả học tập bằng cách trả lời 100 câu hỏi (thuộc các bài khác nhau). Nếu trả lời đúng 70–75 câu là đạt mức tối thiểu cho việc lượng giá.

MỤC LỤC

Lời giới thiệu	3
Lời nói đầu.....	5
Hướng dẫn sử dụng sách.....	6

PHẦN THỨ NHẤT. GIẢI PHẪU BỆNH ĐẠI CƯƠNG

Bài 1. Giới thiệu môn giải phẫu bệnh.....	9
	<i>Trần Phương Hạnh</i>
Bài 2. Tổn thương cơ bản của tế bào và mô	17
	<i>Trần Phương Hạnh</i>
Bài 3. Tổn thương do rối loạn tuần hoàn máu.....	40
	<i>Trần Phương Hạnh</i>
Bài 4. Viêm.....	72
	<i>Trần Phương Hạnh</i>
Bài 5. Viêm đặc hiệu	106
	<i>Trần Phương Hạnh</i>
Bài 6. U	133
	<i>Trần Phương Hạnh</i>
Bài 7. U lành	141
	<i>Trần Phương Hạnh</i>
Bài 8. Ung thư.....	145
	<i>Trần Phương Hạnh</i>

PHẦN THỨ HAI. GIẢI PHẪU BỆNH TẠNG VÀ HỆ THỐNG

Bài 9. Bệnh tuyến nước bọt.....	202
	<i>Hứa Chí Minh, Âu Nguyệt Diệu</i>
Bài 10. Bệnh hốc miệng và xương hàm	217
	<i>Nguyễn Sào Trung, Ngô Quốc Đạt</i>
Bài 11. Bệnh phổi.....	226
	<i>Nguyễn Sào Trung, Nguyễn Văn Thắng, Hứa Chí Minh</i>
Bài 12. Bệnh tim và mạch máu	249
	<i>Trần Thị Vân Anh, Hứa Chí Minh, Đoàn Thị Phương Thảo</i>
Bài 13. Bệnh tuyến giáp	270
	<i>Hứa Thị Ngọc Hà, Âu Nguyệt Diệu</i>
Bài 14. Bệnh thực quản	288
	<i>Hứa Thị Ngọc Hà, Lê Minh Huy</i>

<i>Bài 15. Bệnh dạ dày</i>	296
<i>Trần Mậu Kim, Nguyễn Sào Trung, Lê Minh Huy</i>	
<i>Bài 16. Bệnh ruột non</i>	315
<i>Trần Mậu Kim, Nguyễn Sào Trung</i>	
<i>Bài 17. Bệnh đại tràng</i>	328
<i>Trần Mậu Kim, Nguyễn Sào Trung, Lê Minh Huy</i>	
<i>Bài 18. Bệnh gan và đường mật</i>	354
<i>Trần Mậu Kim, Nguyễn Sào Trung, Lê Minh Huy</i>	
<i>Bài 19. Bệnh hạch lymphô</i>	384
<i>Hứa Thị Ngọc Hà</i>	
<i>Bài 20. Bệnh tuyến vú</i>	405
<i>Nguyễn Sào Trung, Hứa Thị Ngọc Hà, Đoàn Thị Phương Thảo</i>	
<i>Bài 21. Bệnh cổ tử cung</i>	431
<i>Trần Thị Vân Anh, Đoàn Thị Phương Thảo</i>	
<i>Bài 22. Bệnh thân tử cung</i>	447
<i>Trần Thị Vân Anh, Đoàn Thị Phương Thảo, Âu Nguyệt Diệu</i>	
<i>Bài 23. Bệnh buồng trứng</i>	475
<i>Trần Thị Vân Anh, Âu Nguyệt Diệu</i>	
<i>Bài 24. Bệnh sinh dục nam</i>	499
<i>Trần Thị Vân Anh, Nguyễn Sào Trung, Ngô Quốc Đạt</i>	
<i>Bài 25. Bệnh xương</i>	520
<i>Lê Chí Dũng, Ngô Quốc Đạt, Nguyễn Văn Thắng</i>	
<i>Đáp án</i>	553
<i>Bảng tra cứu từ</i>	558